

VERSLAG MEEDENKAVOND SCHETSONTWERP HEMBRUGBOS

Datum donderdag 7 juli 2022
Tijd 19.00 uur
Locatie Hembrugbos

Wat ging er aan de meedenkavond vooraf

Gemeente Zaanstad werkt aan de toekomstige inrichting van het Hembrugbos. Een eerste stap hiervoor is dit voorjaar al gezet, met het vaststellen van de bosvisie door de gemeenteraad van Zaanstad. Op dit moment werkt de gemeente samen met Strootman Landschapsarchitecten aan de uitwerking van de visie in een ruimtelijk ontwerp (inrichtingsplan). De eerste stap daarin is het maken van een schetsontwerp.

De gemeente betreft in de uitwerking van het ruimtelijk ontwerp nadrukkelijk belanghebbenden en geïnteresseerden, net zoals dat ten tijde van de bosvisie is gedaan. Zo hebben er in december 2021 drie wandelexcursies in het Hembrugbos plaatsgevonden. Ook vond er op 20 december 2021 een digitale participatieavond plaats, waarbij verschillende thema's (o.a. toegankelijkheid, zonering, gebruik) zijn besproken met de aanwezigen.

Verloop meedenkavond schetsontwerp

De meedenkavond vond plaats bij de open plek in het Hembrugbos op donderdagavond 7 juli 2022. Op deze avond presenteerde Strootman Landschapsarchitecten, in het bijzijn van 11 geïnteresseerde aanwezigen, het concept schetsontwerp van het inrichtingsplan van het Hembrugbos. De Enclave heeft hun idee voor het maken van een voedselbos op de open plek toegelicht.

Het voornaamste vraagstuk van de avond is de wijze waarop de open plek in het bos gebruikt en ingericht moet gaan worden, en het idee om de oude schietbaan op een nieuwe manier terug te laten komen op de open plek. Ook is gesproken over het proces om tot een definitief inrichtingsplan te komen.

Hoofdlijn opbrengst meedenkavond

Dit verslag bevat een opsomming van de opbrengsten van de meedenkavond. Belangrijkste oproep van de aanwezigen is om meer ruimte en tijd in het proces te krijgen om samen met de gemeente na te denken over de inrichting en het beheer van de open plek en de oude schietbaan.

Kickstad BV
www.kickstad.nl
wout@kickstad.nl
06 81 16 90 55

KvK 71479546
BTW 858732373B01

Postadres
Kerkhoflaan 148
3034 TJ Rotterdam

Bezoekadres
Hofplein 20
3032 AC Rotterdam

KICKSTAD

Vervolg

De wens om ruimte te geven en tijd te creëren in het vervolgproces voor meer continue samenwerking, moet afgestemd worden met college en mogelijk de raad van de gemeente Zaanstad.

Insteek van de procesmanager van de gemeente is om na het zomerreces een procesvoorstel hiervoor te doen, bestaande uit een reeks werksessies waarin de invulling en het ontwerp van de open plek in gezamenlijkheid wordt gemaakt, en waarin nagedacht wordt over beheersvormen van het bos.

Zodra duidelijk wordt wat hierin concreet haalbaar is, wordt het proces bekend gemaakt.

Het bosontwerp wordt verder gebracht op de onderdelen waarover geen discussie is. Het ontwerp voor de open plek en de oude schietbaan wordt globaler gehouden, zodat er ruimte blijft voor gezamenlijke invulling.

Gedetailleerd overzicht opbrengst meedenkavond 7 juli

Visie op het Hembrugbos

Een deel van de aanwezigen geeft aan de volgende doelen te zien waaraan het Hembrugbos bij zou moeten dragen:

1. Biodiversiteit bevorderen;
2. Leren en experimenteren met groen (bijv. voor buurtbewoners, maar ook voor kinderen en scholen);
3. Identiteit van het Hembrugterrein versterken;
4. Verbinding stimuleren tussen toekomstige, nieuwe en huidige bewoners, en tussen het Hembrugterrein en de rest van Zaanstad.

Reactie op het concept schetsontwerp

Tijdens de bijeenkomst komen diverse plus- en aandachtspunten voor het concept schetsontwerp aan de orde. Een samenvatting is opgenomen in onderstaande tabel.

Pluspunten	Aandachtspunten
Dat er bomen bij geplant gaan worden.	Precieze invulling van het bos (o.a. boom- en plantsoorten, precieze structuren) graag samen met geïnteresseerden invullen.
Leuk dat de structuur van de oude schietbaan weer wordt teruggebracht!	Benut (een deel van) de open plek om ontmoeting te stimuleren, voor educatieve doeleinden, om biodiversiteit te vergroten. Een manier om dat te doen kan het planten van een 'voedsel'bos zijn. Een plek met

KICKSTAD

	planten en bomen die helpen de bewustwording over wat de natuur te bieden heeft te vergroten. Een voedselbos moet nadrukkelijk niet gezien worden als moestuin of boomgaard; het gaat om de keuze voor planten en bomen die gebruikt kunnen worden voor diverse doeleinden (eten, grondstoffen) in een natuurlijke setting. Samen werken, leren en experimenteren in een bos zorgt ook voor verbinding en activeren van de plek.
Mooi dat er in de visie en het inrichtingsplan niet wordt ingezet op één specifieke doelgroep, maar dat plan wordt gemaakt voor verschillende/alle groepen.	Precieze invulling van de oude schietbaan en de open plek (ontwerp & gebruik) graag samen met geïnteresseerden invullen. Nu niet 100% vastleggen (ook niet in ruimtelijke zin).
Intentie om rondom schietbaan met gebiedseigen materiaal te werken.	Liggen de locaties van de ingangen en wandelpaden nu al vast? Graag pas later bepalen als ook de inrichting/gebruik van het bos en de open plek verder ingevuld is.
	Aangeven waar precies speelplekken zitten op het totale Hembrugterrein. Dat helpt in de afweging in hoeverre de open plek ook een speelplek zou moeten zijn.
	Let op dat het bos niet teveel een verblijfsplek wordt. Mogelijk wordt het bos dan teveel een hangplek, met overlast als gevolg. Een commerciële functie is niet passend met het karakter van het bos.
	Uitdaging is het bos en de open plek zo in te richten dat het niet een te eenzijdige invulling wordt die te veel is gericht op de mensen die er nu over na willen denken. Het bos moet voor een breed publiek interessant zijn. Balans vinden tussen aantrekkelijke ruimte en behoud rust.
	Zoek voor de inrichting van de open plek ook afstemming

KICKSTAD

Vragen en ideeën beheer Hembrugbos

- Aanwezigen geven aan dat het belangrijk is dat er straks iemand/een partij is die verantwoordelijkheid neemt over het gebied, fungeert als aanspreekpunt. Dat moet een partij zijn met kennis over bosbeheer (is iets anders dan standaard groenbeheer). Suggestie voor beheer van Hembrugbos: door stichting? Goed voorbeeld is 't Twiske, waar goed beheer wordt uitgevoerd. Het natuurgebied blijft natuurlijk aanvoelen, terwijl er ook veel recreatie plaatsvindt (passend bij het natuurgebied).
- Gemeente Zaanstad zal het Hembrugbos in eigendom houden, maar zoekt nog een juiste partij voor het beheer. Er zijn al enkele gesprekken gevoerd met partijen als Staatsbosbeheer. Deze partijen geven echter aan dat het hen ontbreekt aan een verdienmodel om het beheer daadwerkelijk uit te kunnen voeren. Doordat er bijvoorbeeld geen horeca komt in het bos ontbreekt dit verdienmodel. De middelen die de gemeente beschikbaar kan stellen voor het beheer is voor deze partijen niet voldoende.
- Aanwezigen vragen of mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt niet betrokken zouden kunnen worden bij het beheer van het bos? Of vrijwilligers, bijvoorbeeld mensen die hier vroeger als militair hebben gewerkt?
- Aanwezigen geven aan graag mee te denken over slimme manieren om het beheer van het bos financieel haalbaar te maken. Zou er bijvoorbeeld een crowdfundingactie opgezet kunnen worden?

Wensen en ideeën voor het proces

- Een groot deel van de aanwezigen vindt het belangrijk om een kans te krijgen om mee te participeren in de ontwikkeling van eigen woongebied, in dit geval het Hembrugbos. Men is op zoek naar een participatief proces, waarbij verbinding ontstaat tussen huidige en toekomstige bewoners en het Hembrugterrein en de rest van Zaanstad. Aanwezigen geven aan dat zij het gevoel hebben dat daar op dit moment te weinig ruimte en tijd voor is in het proces. Aanwezigen zouden graag willen dat niet alle keuzes nu vastgelegd moeten worden in het schetsontwerp en dat er ruimte is om in de volgende fasen blijvend samen zaken uit te werken.
- Michiel van Zeijl (Strootman Landschapsarchitecten) geeft aan dat het mogelijk is om bepaalde onderdelen in het schetsontwerp open te laten, en een proces te maken hoe de verdere invulling van het schetsontwerp richting een inrichtingsplan tot stand gaat komen samen met belanghebbenden. Bijvoorbeeld door een werkgroep op te richten van betrokken mensen, die gedurende een bepaalde periode op frequente basis samenkomt om samen te werken aan het nader invullen van het schetsontwerp. Maar ook zaken als beheerkwesties, financiering kunnen worden besproken.

KICKSTAD

- Enkele aanwezigen vanuit de Enclave geven aan dat bij de inrichting van het Hembrugbos ook het Paviljoen in het gesprek meegenomen moet worden. Hier werkt Hembrug Zaandam B.V. momenteel aan samen met de Enclave. Eén van de paviljoens wordt ingericht als verbindende factor tussen bos en bebouwd gebied. Hoe precies wordt nog over nagedacht. Een van de ideeën is dat gebouwd wordt met gebiedseigen, natuurlijk materiaal.